

SBO-LEERLINGEN EN KINDEROPVANG

SBO-LEERLINGEN EN KINDEROPVANG

- eindrapport -

Marga de Weerd
Linda van Middelkoop

Regioplan
Nieuwezijds Voorburgwal 35
1012 RD Amsterdam
Tel.: +31 (0)20 – 531 53 15
Fax : +31 (0)20 – 626 51 99

Amsterdam, november 2014
Publicatienr. 13211
NARCISnr.: OND1355882

© 2014 Regioplan, in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Het gebruik van cijfers en/of teksten als toelichting of ondersteuning in artikelen, scripties en boeken is toegestaan mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Regioplan.

Regioplan aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten en/of andere onvolkomenheden.

INHOUDSOPGAVE

1	Onderzoek	1
1.1	Achtergrond.....	1
1.2	Onderzoeksaanpak.....	1
2	Werk en opvang; de feitelijke situatie	3
3	Ouders die (allebei) werken en geen gebruik maken van buitenschoolse opvang	5
4	Ouders die niet (allebei) werken en geen gebruik maken van opvang	6
5	Ouders die werken en gebruikmaken van opvang	7
6	Belemmeringen	8
7	Conclusies en aanbevelingen.....	11

1 ONDERZOEK

1.1 Achtergrond

In tegenstelling tot scholen in het regulier basisonderwijs zijn scholen in het speciaal basisonderwijs niet verplicht om aansluiting met een buitenschoolse opvang te regelen als de ouder daarom vraagt. Vanuit de Tweede Kamer zijn vragen gesteld over de gevolgen hiervan voor de mogelijkheden voor ouders om arbeid en zorg voor hun kinderen te combineren. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft Regioplan gevraagd dit in kaart te brengen en de volgende vragen te beantwoorden.

- Hoe groot is het percentage kinderen uit het speciaal basisonderwijs waarvan de ouders zorg en arbeid combineren, dat gebruikmaakt van de reguliere buitenschoolse opvang?
- Hoe groot is het percentage kinderen uit het speciaal basisonderwijs waarvan de ouders zorg en arbeid combineren, dat gebruik zou willen maken van de reguliere buitenschoolse opvang?
- Zijn er belemmeringen voor ouders van kinderen uit het speciaal basisonderwijs om arbeid en zorg te combineren?
- Wat is de aard en omvang van deze problemen? Welke oplossingsrichtingen zijn er?

In dit rapport beschrijven we de uitkomsten van het onderzoek. In hoofdstuk 2 beschrijven we de huidige situatie van ouders wat betreft werk en opvang. Vervolgens zoomen we in op drie groepen: in hoofdstuk 3 op ouders die (allebei) werken en geen gebruik maken van buitenschoolse opvang, in hoofdstuk 4 op ouders niet (allebei) werken en geen gebruik maken van opvang en in hoofdstuk 5 op ouders die werken en gebruik maken van opvang. In hoofdstuk 6 wordt dieper ingegaan op de belemmeringen die ouders met een kind op een sbo-school ervaren bij het combineren van arbeid en zorg en mogelijke oplossingen daarvoor.

1.2 Onderzoeksaanpak

1.2.1 Dataverzameling

Om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden, is een digitale vragenlijst verspreid onder ouders met een of meer kinderen in het speciaal basisonderwijs. In deze vragenlijst zijn vragen gesteld over het hebben van (betaald) werk, het gebruik van buitenschoolse opvang en de tevredenheid daarover, en naar andere factoren die van invloed kunnen zijn op werk en opvang, zoals de gezinssamenstelling. Daarnaast zijn twintig telefonische interviews gehouden met ouders om meer inzicht te krijgen in de relatie tussen arbeid en zorg en de belemmeringen die ouders ervaren. Onder de

directeuren van de meewerkende scholen is een korte digitale vragenlijst uitgezet met het verzoek daarin een schatting te geven van het aantal werkende ouders en het aantal kinderen dat gebruikmaakt van buitenschoolse opvang. Op basis van de antwoorden die we daarop kregen, hebben we enig idee van de mate waarin de responderende ouders representatief zijn voor de populatie van ouders met een kind in het sbo.

Om de ouders in het speciaal basisonderwijs te kunnen bereiken, zijn alle scholen voor speciaal basisonderwijs benaderd (per e-mail en/of telefonisch) met het verzoek om aan het onderzoek mee te werken. De scholen die aan het onderzoek mee wilden werken, ontvingen een e-mail met daarin een link naar de vragenlijst voor de ouders. Hun is gevraagd deze link door te sturen naar ouders en het onderzoek daarnaast onder de aandacht te brengen in de nieuwsbrief van de school. De scholen ontvingen een tweede e-mailbericht met daarin een link naar de digitale vragenlijst voor schooldirecteuren. De scholen waarvan rond half maart nog geen enkele ouder de vragenlijst had ingevuld, hebben per e-mail een reminder over het onderzoek gekregen.

1.2.2 Respons

Van de 295 scholen die zijn benaderd, hebben 95 scholen toegezegd mee te willen werken. Uiteindelijk hebben 1013 ouders van 56 van deze scholen een vragenlijst ingevuld.¹ Dat betekent dat ongeveer 12 procent van de ouders van deze scholen heeft gerespondeerd.²

De scholen waarvan ouders gerespondeerd hebben, hebben gemiddeld iets meer leerlingen dan de scholen waarvan geen enkele ouder gerespondeerd heeft (152 ten opzichte van 131 leerlingen). Er zijn geen verschillen in denominatie, stedelijkheid of regio tussen de scholen waarvan wel en waarvan geen ouders een vragenlijst hebben ingevuld.

¹ 1071 ouders zijn aan de enquête begonnen. De 58 vragenlijsten waarin cruciale vragen niet beantwoord werden hebben we buiten beschouwing gelaten.

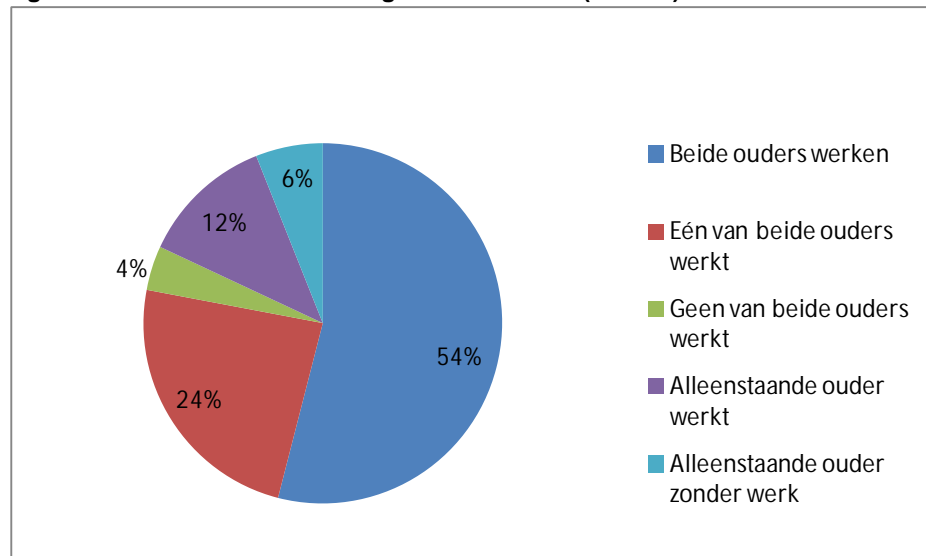
² Dit is ongeveer 2,5 procent van de totale populatie (ervan uitgaande dat ouders maximaal een kind op een sbo-school hebben).

2 WERK EN OPVANG; DE FEITELIJKE SITUATIE

Werk

In het onderstaande cirkeldiagram is te zien dat in de meeste gezinnen die de vragenlijst hebben ingevuld beide ouders betaald werk hebben of ten minste één van de ouders werkt.

Figuur 2.1 Gezinsamenstelling en werksituatie (n=1013)

Buitenschoolse opvang

Van alle ouders die een enquête hebben ingevuld, maakt 14 procent gebruik van buitenschoolse opvang. Op basis van de antwoorden die door directeuren zijn gegeven blijkt, zoals verwacht, dat het aantal ouders dat gebruikmaakt van buitenschoolse opvang in werkelijkheid waarschijnlijk lager ligt.

Alleenstaande ouders (n=180) maken relatief vaker gebruik van buitenschoolse opvang dan tweeoudergezinnen (n=833), respectievelijk 19% en 13%.

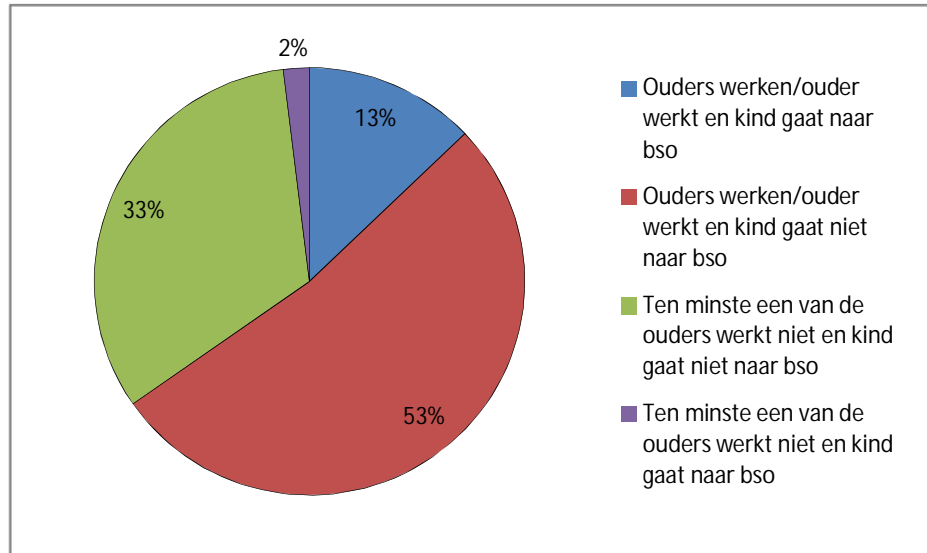
Werk en opvang

Van de 550 tweeoudergezinnen waarvan beide ouders werken, maakt 18 procent van de ouders gebruik van buitenschoolse opvang, bij de 116 werkende eenoudergezinnen maakt 26 procent van de ouders gebruik van buitenschoolse opvang.

Het grootste deel van de ouders maakt dus geen gebruik van buitenschoolse opvang (de rode en de groene punt van de grafiek in figuur 2). Ook van de

gezinnen waarin beide ouders werken en van de eenoudergezinnen waarvan de ouder werkt gaan de meeste kinderen in het sbo niet naar de buitenschoolse opvang.

Figuur 2.2 Werksituatie en gebruik van buitenschoolse opvang (n=1013)

In de navolgende hoofdstukken kijken we naar drie van de vier groepen ouders: in hoofdstuk 3 naar de ouders die werken maar geen gebruik maken van buitenschoolse opvang, in hoofdstuk 4 naar de ouders die niet (allebei) werken en in hoofdstuk 5 naar de ouders die (allebei) werken en gebruikmaken van buitenschoolse opvang.³

³ De ouders die niet (allebei) werken en wel gebruikmaken van een vorm van opvang voor hun kinderen laten we buiten beschouwing.

3 OUDERS DIE (ALLEBEI) WERKEN EN GEEN GEBRUIK MAKEN VAN BUITENSCHOOLSE OPVANG

In een groot deel (537 van de 1013) van de gezinnen met een kind op een sbo-school werken (allebei) de ouders, maar wordt geen gebruik gemaakt van buitenschoolse opvang. In bijna de helft van deze gezinnen hebben de ouders hun werktijden aangepast aan de schooltijden van hun kind(eren). Een kwart van de 537 ouders maakt gebruik van informele opvang door familie of kennissen en bij nog eens ruim 15 procent gaat het om een combinatie van die twee.

Gebruik in het verleden

Een kwart van deze 537 gezinnen maakte in het verleden wel gebruik van buitenschoolse opvang, meestal in de vorm van een reguliere bso.

Tabel 3.1 Wat was de belangrijkste reden om te stoppen met buitenschoolse opvang? (n=130)

Reden	n	%
Werktijden aangepast/op een andere manier geregeld	30	23%
Het werd te duur	26	20%
Mijn kind ging naar een andere school	26	20%
Ik was niet tevreden/bso paste niet bij mijn kind	17	13%
Kind was oud genoeg om zelfstandig thuis te zijn	17	13%
Werkloosheid	9	7%
Vervoer kon niet geregeld worden	2	2%

Geen behoefte aan bso

De meeste van de 537 ouders die werken en geen gebruik maken van buitenschoolse opvang (bijna 90%), hebben ook niet de behoefte om van buitenschoolse opvang gebruik te maken. Zij hebben hun werktijden aangepast aan de schooltijden van het kind, zodat er altijd iemand thuis is als het kind uit school komt. Daarnaast is een veelgenoemde reden dat er iemand in het gezin werkloos is en er daarom op dit moment geen behoefte is aan buitenschoolse opvang of dat het kind op een andere manier wordt opgevangen, bijvoorbeeld door familie of kennissen.

Wel behoefte aan een vorm van bso

Van de 537 werkende ouders die nu geen gebruik maakt van buitenschoolse opvang heeft 13 procent daar wel behoefte aan. Meer dan de helft van deze 71 ouders zou hun kind graag naar een bso+ of gespecialiseerde vorm van opvang laten gaan. Ongeveer 20 procent heeft de voorkeur voor een reguliere bso. Daarnaast worden nog andere vormen van opvang genoemd zoals opvang aan huis, opvang door een gastouder en een zorgboerderij.

4 OUDERS DIE NIET (ALLEBEI) WERKEN EN GEEN GEBRUIK MAKEN VAN OPVANG

In 371 van de 1013 gezinnen, dus ruim een derde, werkt ten minste een van de ouders niet. Wanneer de respondent of, indien van toepassing, diens partner niet werkt, is gevraagd wat daarvoor de belangrijkste reden is. Daarbij kon de respondent een van de in tabel 4.1 vermelde antwoordcategorieën aankruisen. De antwoordcategorie 'ik/mijn partner kan niet werken omdat we geen opvang hebben voor ons kind' is door geen enkele respondent als belangrijkste reden aangekruist. In bijna de helft van de gezinnen blijkt er sprake van een bewuste keuze: deze ouders geven als belangrijkste reden aan dat zijzelf of hun partner zorgen voor het huishouden en de kinderen.⁴ In een kwart van de gezinnen wordt de situatie waarin ten minste een van de ouders niet werkt als een tijdelijke gezien. In bijna een vijfde van de gezinnen blijkt een ouder als gevolg van gezondheidsproblemen niet te kunnen werken.

Tabel 4.1 Wat is de belangrijkste reden waarom de respondent en/of diens partner niet werkt? (n=371)

	n	%
Ik/mijn partner zorg(t) voor het huishouden en de kinderen	177	48%
Ik/mijn partner heb (heeft) tijdelijk geen werk	94	25%
Ik/mijn partner kan niet werken door gezondheidsproblemen	65	18%
Ik/mijn partner werk(t) niet om een andere reden	32	9%
Ik/mijn partner volg(t) een opleiding	3	1%
Ik/mijn partner kan niet werken omdat we geen opvang hebben voor ons kind	0	0%
Totaal	371	100%

De meeste ouders die niet (allebei) werken en geen gebruik maken van opvang, hebben evenmin behoefte aan opvang. Krap 10 procent van de 371 ouders die (momenteel) niet (allebei) werken hebben en geen gebruik maken van buitenschoolse opvang heeft daar wel behoefte aan. De behoefte gaat vooral uit naar bso+ of gespecialiseerde bso.

⁴ Uit de interviews blijkt echter dat het niet kunnen krijgen van geschikte opvang wel degelijk een reden is om niet (meer) te werken. Zie hoofdstuk 7.

5 OUDERS DIE WERKEN EN GEBRUIKMAKEN VAN OPVANG

Van de 129 gezinnen in deze categorie maakt 80 procent (103 gezinnen) gebruik van reguliere opvang. Ongeveer 15 procent (19 gezinnen) gaat naar een bso+ of een gespecialiseerde bso. Zo'n 5 procent van de gezinnen maakt gebruik van opvang door een gastouder, al dan niet aan huis.

90 procent van de 129 ouders die gebruik maken van buitenschoolse opvang is daar tevreden over. 10 procent is ontevreden. Die onvrede betreft vooral de grootte van de groepen.

Ondanks die tevredenheid zou ruim een derde van de ouders die momenteel gebruikmaken van reguliere bso kiezen voor een andere vorm van buitenschoolse opvang als zij opnieuw konden kiezen. Daarbij gaat het meestal om bso+, maar ook een gastouder wordt regelmatig genoemd. Van de ouders die momenteel gebruikmaken van plus-opvang zou geen enkele ouder de overstap willen maken naar reguliere bso.

Een klein deel van de 129 ouders (5%) heeft momenteel niet genoeg opvang en werkt daardoor minder uren dan zij eigenlijk zouden willen. Bijna een kwart van de ouders zegt misschien meer uren te willen werken als zij meer opvang zouden hebben.

6 BELEMMERINGEN

In de vorige hoofdstukken zijn de resultaten uit de webenquête gepresenteerd op basis waarvan een getalsmatige indruk werd verkregen van de situatie van ouders met een kind in het sbo. Daaruit kwam naar voren dat het grootste deel van de ouders geen gebruikmaakt van buitenschoolse opvang en daar ook geen behoefte aan heeft.

De kinderen uit het sbo van ouders die wel gebruikmaken van de opvang, gaan meestal naar een reguliere buitenschoolse opvang. Als ouders de keuze zouden hebben, heeft een groot deel van hen de voorkeur voor een bso+.

Zo'n tien procent van de ouders die geen gebruik maken van buitenschoolse opvang heeft daar wel behoefte aan. Het gaat daarbij meestal niet om behoefte aan reguliere buitenschoolse opvang, maar om bso+ of een andere vorm van opvang.

Voor zo'n 122 gezinnen (ruim 10% van alle responderende ouders) geldt dus dat zij zich in een andere situatie bevinden dan wenselijk. In dit hoofdstuk bespreken we de belemmeringen die deze gezinnen ondervinden op basis van twintig interviews. Deze interviews zijn gehouden met ouders die ontevreden zijn over de buitenschoolse opvang waarvan zij gebruikmaken, met ouders die geen gebruik maken van buitenschoolse opvang voor hun kind maar daar wel behoefte aan hebben en met ouders die in het verleden wel maar nu niet langer gebruikmaken van buitenschoolse opvang. In deze interviews zijn we ook verder ingegaan op de mogelijkheden om arbeid en zorg met elkaar te combineren.

Gebrek aan geschikte opvang

Net als uit de vragenlijst komt ook in de interviews naar voren dat reguliere opvang niet altijd voldoende aansluit bij het kind. De meeste ouders geven aan een voorkeur te hebben voor een bso+ of een alternatieve vorm van opvang zoals individuele begeleiding of een zorgboerderij. Als reden daarvoor noemen ze een betere aansluiting bij het kind door bijvoorbeeld extra begeleiding, kleinere groepen of een andere samenstelling van de groepen. Die bso+ is niet altijd beschikbaar, waardoor het voor ouders lastig is om arbeid en zorg te combineren, blijkt uit de volgende interviewfragmenten.

“De bso+ waar mijn zoon op zat, is gesloten en komt niet terug en er is geen andere mogelijkheid voor bso+ bij mij in de buurt. Reguliere opvang is sowieso geen optie voor mijn kind. Ik heb daarom ontslag moeten nemen. Als ik wel bso+ zou hebben, zou ik weer voor 16 uur per week aan de slag willen. Werk en zorg is in mijn geval dus niet te combineren.”

“Ik ben bewust gestopt met werken toen mijn zoon naar school ging, omdat ik geen geschikte opvang voor hem heb en geen back-up van familie. Op dit moment is dit nog steeds het geval, maar als er wel geschikte opvang zou zijn, zou ik waarschijnlijk voor een X aantal uur aan het werk gaan.”

Een andere ouder noemt als voorbeeld de voor hen lastige situatie in Hilversum:

“Er is één bso+-groep, bestemd voor de kinderen van alle SBO-scholen in de stad. Omdat de bso+-groep een kleine groep is, zit deze groep erg snel vol. Als er op deze gespecialiseerde buitenschoolse opvang geen plek is en de reguliere opvang liever geen kinderen van het speciaal basisonderwijs herbergt, dan dreig je tussen wal en schip te geraken.”

De locatie en het vervoer

Niet ieder dorp of iedere stad heeft een school voor speciaal onderwijs. Dit betekent dat kinderen soms verder moeten reizen van en naar school dan in het regulier onderwijs het geval is. Er wordt dan ook vaker gebruikgemaakt van bijzonder vervoer. Daarvoor gelden soms regels waardoor het praktisch onmogelijk wordt om gebruik te maken van bso.

“Het busvervoer voor naar speciaal onderwijs weigert je kind af te zetten op een ander adres dan je huisadres. Hier viel niet over te praten. Daarom kan m'n kind niet naar buitenschoolse opvang.”

“Een reguliere bso is geen optie voor de oudste, aangezien hij van daaruit niet opgehaald kan worden of teruggebracht kan worden. Hij is nu noodgedwongen alleen thuis, terwijl hij dat heel vervelend vindt en er veel moeite mee heeft.”

“De gemeente vervoert mijn zoon niet, omdat de afstand naar school onder de 6 kilometer ligt (5,7 km fietsroute). Dit terwijl de opvang haar vervoersgrenzen per gemeente hanteert (dus wel naar een ander dorp wat verder weg ligt maar bij de gemeente hoort, maar niet naar een andere gemeente). Professioneel vervoer was hierdoor onmogelijk, ook niet voor twee middagen per week (via onze werkgevers hadden wij de rest al zelf kunnen organiseren). Uiteindelijk poulen we nu met drie ouders en dat lukt, maar de voorschoolse opvang is hierdoor oninteressant geworden. Mijn partner en ik werken daardoor iets minder dan voorheen.”

Gebrek aan ondersteuning vanuit school

Verschillende ouders hebben (in de vragenlijst) aangegeven niet te weten hoe zij bso voor hun kind moeten regelen. De school stelt zich daarbij niet altijd ondersteunend op:

“Vanuit de school is totaal geen bekendheid met VSO en bso. Daarin voelde ik mij als ouder heel alleen staan, omdat de school, als SBO, buiten de opvangregels valt, en daardoor ook totaal geen inzicht heeft in VSO-/bso-zaken en met geen enkele bso-organisatie contact heeft. Dat vond ik heel lastig, omdat ik alles zelf uit moest zoeken. Meer info/ondersteuning vanuit school zou erg fijn zijn.”

Kosten gespecialiseerd opvang

Verschillende ouders die behoefte hebben aan gespecialiseerde opvang geven aan voor het gebruik daarvan afhankelijk te zijn van een persoonsgebonden budget (pgb) omdat het anders niet te betalen is.

“Ons kind zat op een bso+ van stichting (...) met een pgb. Toen de pgb stopte, konden we daar geen gebruik meer van maken, want dat kost ongeveer €35,- per uur. Reguliere opvang is geen optie voor ons kind. Ik hoop voor de toekomst, voor andere ouders wel dat er een oplossing komt. Als je geen pgb hebt en je kunt niet naar reguliere opvang, dan heb je hier niks. Een oplossing zou zijn om de gespecialiseerde opvang wat goedkoper te maken of ouders tegemoet te komen door een toeslag.”

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Van de werkende ouders met een kind in het speciaal basisonderwijs die hebben meegewerkt aan het onderzoek maakt 14 procent gebruik van buitenschoolse opvang. De responderende ouders zijn waarschijnlijk niet representatief voor alle ouders met een kind in het sbo. In werkelijkheid is het percentage ouders dat gebruikmaakt van bso waarschijnlijk kleiner.

De meeste ouders die buitenschoolse opvang afnemen, maken gebruik van reguliere buitenschoolse opvang. Negentig procent van de ouders is tevreden over de opvang die zij voor hun kind hebben.

Een klein deel (zo'n 10%) van de ouders met een kind in het sbo geeft aan behoefte te hebben aan (meer) buitenschoolse opvang. Vertaald naar de totale populatie betekent dat, dat er behoefte is aan extra buitenschoolse opvang voor ongeveer 4000 leerlingen in het sbo. Daarbij gaat het vrijwel altijd om een behoefte aan bso+. Er is daarmee niet zozeer een probleem met de beschikbaarheid van reguliere buitenschoolse opvang, maar met de beschikbaarheid van bso+. Als gevolg van het gebrek aan beschikbaarheid van geschikte bso of de te hoge kosten voor bso+ ervaart een klein deel van de ouders met een kind in het speciaal basisonderwijs problemen met het combineren van arbeid en zorg.

Daarnaast spelen hier en daar problemen met het regelen van vervoer naar bso-locaties als gevolg van de regels die gemeenten voor het leerlingvervoer hebben opgesteld. In die gevallen is er geen probleem met het aanbod van bso voor de sbo-leerlingen, maar met de praktische mogelijkheden om van het aanbod gebruik te kunnen maken.

Er zijn grote verschillen tussen de kinderen die naar het sbo gaan. Een deel van hen kan en gaat tot tevredenheid van de ouders naar een reguliere bso. Voor die sbo-leerlingen die extra begeleiding nodig hebben en alleen in kleine groepjes kunnen functioneren is een reguliere bso niet geschikt en blijkt bso+ niet altijd beschikbaar. Ouders van die categorie leerlingen ervaren de meeste problemen met het combineren van arbeid en zorg.

Het onderzoek heeft weinig concrete oplossingsrichtingen opgeleverd. De belemmeringen die uit het onderzoek naar voren komen, komen echter deels overeen met de problemen die naar voren kwamen uit een grootschalig onderzoek naar buitenschoolse opvang voor kinderen met een beperking uit 2007.⁵ De aanbevelingen die in dat rapport geformuleerd staan, zijn daarmee nog steeds actueel.

⁵ Westerbeek, Duijnhouwer, Greven & Rietveld (2007). *Buitenschoolse opvang voor kinderen met een beperking. Behoeften, aanbod, knelpunten en successen*. In het betreffende onderzoek zijn naast ouders ook experts en schooldirecteuren bevestigd. Dat onderzoek had niet alleen betrekking op buitenschoolse opvang voor kinderen in het sbo, maar ook voor kinderen in het speciaal onderwijs.

Kort samengevat luiden die:

- dat het aanbod van bso+ moet worden uitgebreid;
- dat de extra kosten die bso+ met zich meebrengt niet op de ouders die daar voor hun kinderen gebruik van maken verhaald moeten worden;
- dat het een mogelijkheid is om het realiseren van voldoende bso-mogelijkheden ook voor sbo-scholen te verplichten;
- dat ouders beter voorgelicht moeten worden over de mogelijkheden die er bestaan voor passende bso.

In aanvulling op de aanbevelingen van 2007 merken we op dat ook de mogelijkheden om gebruik te maken van gastouders daarbij nadrukkelijk in ogenschouw moeten worden genomen. Voor een deel van de sbo-leerlingen die niet zozeer speciale zorg nodig hebben, maar waarvoor de behoefte bestaat om in kleinschalig verband te worden opgevangen, zouden gastouders een goede uitkomst kunnen bieden. Het voorzien in een groter aanbod van bso+ of andere vormen van opvang in kleine groepen is overigens geen afdoende oplossing. Ook de regelgeving omtrent het leerlingvervoer zou beter afgestemd moeten worden op de mogelijkheid dat leerlingen niet alleen tussen school en huis vervoer nodig hebben, maar ook tussen school en de buitenschoolse opvang (in welke vorm dan ook). Alleen dan wordt ouders van leerlingen in het sbo daadwerkelijk de mogelijkheid geboden om ook buiten schooltijden te participeren op de arbeidsmarkt.

Regioplan Beleidsonderzoek

Jollemanhof 18

1019 GW Amsterdam

T 020 531 531 5

F 020 626 519 9

E info@regioplan.nl

I www.regioplan.nl